

jeg her taler om, være skudt ud i en tilsvarende Aarrække; det vil ikke være heldigt.

Jeg skal endnu kun sige, at da jeg første Gang havde Ordet i denne Sag, gjorde jeg opmærksom paa, at de Krav, som jeg tillod mig at fremsætte, i det væsentligste var de samme, som var fremkomne paa et Delegeretmøde ovre i Jylland, hvor de jyske Husmandsforeninger havde givet deres Ønsker og Meninger til Kende med Hensyn til Revisionen af Husmandsloven. Nu er Forholdet, at medens denne Forhandling har fundet Sted, har der, som ærede Medlemmer rimeligvis ville have set af en udsendt Meddelelse, været afholdt et Møde her i København, hvortil der var mødt delegerede fra samtlige Landets Husmandsorganisationer, og dette Møde er resulteret i, at man enstemmig har sluttet sig til de Krav, som ere blevne opstillede paa Mødet ovre i Jylland. De Ønsker og Krav, som bæres frem af Husmændene, staa altsaa som Udtryk for samtlige danske organiserede Husmænds Krav. De faa derved større Vægt, og jeg haaber, at man herinde paa Rigsdagen vil tage saa meget mere Hensyn til dem.

Sluttelig vil jeg rette et Spørgsmaal til den højtærede Landbrugsminister, et Spørgsmaal, som strengt taget ikke vedrører det foreliggende Lovforslag, men til Dels vedrører de Folk, som der her er Tale om, nemlig Husmændene. Det er Spørgsmaalet om Laan til Forskudsforeninger. Jeg kan gøre det ganske kort, men jeg er af Husmænd bleven anmodet om at søge at faa oplyst, hvorledes det staaar til med denne Sag. Der blev i Fjor fra den forrige Landbrugsminister givet Tinget Løfte om, at der af Landbrugsministeriet skulde blive iværksat en Undersøgelse af, paa hvilken Maade man kunde ordne Udlaan af Statens Midler til Forskudsforeninger. Der blev den Gang stillet os i Udsigt, at der maaske endnu i denne Vinter kunde fremkomme et Forslag vedrørende denne Sag. Jeg ved, at dette Spørgsmaal interesserer Husmændene meget, og jeg vil derfor gerne benytte denne Lejlighed til at spørge den nuværende højtærede Landbrugsminister, om vi i Vinter kunne vente at se forelagt et Lovforslag af den Art,

som der var talt om sidste Vinter, og hvorom der delvis var givet os Løfte af den forrige Landbrugsminister.

Formanden: Folketingsmanden for Maribo Amts 1ste Valgekreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Ludvig Reventlow: Det ærede Medlem, der nu satte sig, henvendte et Par Ord til mig, og jeg vil gerne have Lov til straks at svare derpaa og sige, at jeg skulde kende Forholdene paa Landet daarligt, hvis det virkelig skulde være saaledes, at naar der bliver stillet en Landarbejder frit Valg mellem at blive Ejer af Jord og at blive Fæster af Jord, han da skulde foretrække at blive Fæster. I de Udtalelser, jeg fremkom med forleden Dag, lagde jeg ikke Skjul paa, at jeg mente, der godt kunde komme den Tid, da det kunde være berettiget at tage Spørgsmaalet om Statsfæste op til Drøftelse, men at det var at foregribe Begivenhedernes Gang at ville indføre det nu. Det gamle Fæsteforhold er os saa nær, at Erindringen derom sikkert vil bidrage til, at den Husmand, som bliver Fæstehusmand, vil føle sig staaende under den selvejende Husmand, det kan der efter min Mening ikke være Tvivl om.

Da jeg har Ordet, vil jeg tillade mig at fremsætte et Par Oplysninger, jeg har indhentet angaaende Spørgsmaalet om, hvad Bygningerne paa Husmandslodderne have kostet i det Amt, hvor jeg har den Ære at være Formand for Kommissionen. Der har jo været delte Meninger herom. De Bygninger, der i de sidste Aar ere opførte hos os, have kostet fra 2,100 til 3,800 Kr. Det giver omtrent 600 Kr. pr. Tønde Land, det vil sige, at paa en Lod paa 6 Tønder Land have de kostet omtrent 3,600 Kr. og paa en Lod paa 3 Tønder Land 1,800 Kroner.

Endnu vil jeg gerne tilføje en lille Bemærkning til det ærede Medlem fra Sorø (Poul Christensen). Naar han sagde, at jeg manglede Forstaaelse af, hvad offentligt Fæste er, beklager jeg meget, at han i alt Fald ikke ved sine Udtalelser har kunnet bibringe mig denne Forstaaelse.

H. P. Pedersen: Den megen Tale om Fæste baade her i Rigsdagen og ude blandt